

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Юрій Мудрик

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні методики навчання перекладу

Призначення Робочої програми

Рівень вищої освіти

Мова навчання

Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС

Статус дисципліни

Факультет

Кафедра

Для освітніх програм різних спеціальностей

Другий магістерський

Українська

4

Вибіркова

Міжнародних відносин і права

Германської філології та перекладознавства

Форма здобуття освіти	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю
			Аудиторні заняття					Самостійна робота (в т.ч. ІРС)	Залік
	Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття		
Д	4	120	50			50		70	+
З	4	120	10			10		110	+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійних програм другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Робоча програма складена

[Signature]
Підпис

к. пед. наук, доц. Оксана СЕРГЕСЬВА

Науковий ступінь, учене звання

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Схвалена на засіданні кафедри германської філології та перекладознавства

Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1

Зав. кафедри

[Signature]
Підпис

Юлія БОЙКО

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Гарант освітньо- професійної програми, д. філол. наук, проф.	Факультет міжнародних відносин і права		Юлія БОЙКО

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Сучасні методики навчання перекладу» є вибірковою дисципліною професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Германська філологія та перекладознавство: перша-англійська, друга-німецька» в межах спеціальності В11 Філологія (за спеціалізаціями). Дисципліна орієнтована на поглиблення методичної підготовки майбутніх викладачів перекладу та формування здатності проектувати сучасний освітній процес із практики перекладу.

Пререквізити: ОЗП 03 «Сучасні інформаційні технології в професійній діяльності»; ОФП.05 «Основна іноземна мова та практика перекладу (англійська мова)»; ОФП.06 «Друга іноземна мова та практика перекладу (німецька мова)».

Постреквізити: ОФП.07 «Педагогічна практика у ЗВО».

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- **компетентності:** **ЗК.02** Здатність бути критичним і самокритичним; **ЗК.03** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; **ЗК.04** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; **ЗК.05** Здатність працювати в команді та автономно; **ЗК.07** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; **ЗК.08** Навички використовувати інформаційні і комунікаційні технології; **ЗК.09** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; **ЗК.10** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); **ЗК.12** Здатність генерувати нові ідеї (креативність); **УК.02** Здатність до прийняття ефективних педагогічних рішень, налагодження продуктивної взаємодії зі студентами та їх мотивації до навчання; вміти розробляти та оновлювати навчальні матеріали, застосовувати інформаційні технології у навчанні іноземних мов, а також розробляти критерії та інструменти для їхнього оцінювання.

– **програмні результати навчання:** **ПРН 01** Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення; **ПРН 02.** Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною (англійською та німецькою) мовами; **ПРН 03.** Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в германістиці, літературознавстві та перекладознавстві; **ПРН 04.** Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування; **ПРН 05.** Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня; **ПРН 12.** Дотримуватися правил академічної доброчесності; **ПРН 13.** Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються; **ПРН 20.** Здатність демонструвати знання та розуміння вимог до професії викладача у закладі вищої освіти, враховуючи зміни в освітній політиці; виявляти творчу ініціативу та постійно підвищувати свій професійний рівень для ефективної організації освітнього процесу й управління ним; застосовувати сучасні ІТ у науковій та педагогічній діяльності, зокрема комп'ютерні засоби візуалізації навчально-методичного забезпечення; володіти навичками використання сучасних програм перекладу; використовувати хмарні, мультимедійні, мережеві та інтерактивні технології в освітній і науковій діяльності.

Мета дисципліни: сформувати у здобувачів системне розуміння сучасної методики навчання перекладу та здатність проєктувати, організовувати й оцінювати освітній процес із письмового й усного перекладу на засадах компетентнісного, діяльнісного, студентоцентрованого та технологічно орієнтованого підходів.

Предмет дисципліни – сучасні теоретичні й практичні засади підготовки перекладачів, формування перекладацької компетентності, проєктування системи вправ і професійно орієнтованих завдань, використання цифрових технологій, САТ-інструментів, машинного перекладу та генеративного штучного інтелекту, а також оцінювання результатів навчання.

Завдання дисципліни – надати студентам знання і практичні навички із сучасних підходів до навчання перекладу та сформувати здатність до педагогічної рефлексії та професійного розвитку.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувач має: *аналізувати* сучасні моделі та принципи підготовки перекладачів; *обґрунтовувати* вибір методів навчання відповідно до цілей і результатів; *проєктувати* заняття, навчальні модулі та системи вправ; *розробляти* завдання для письмового й усного перекладу; застосовувати цифрові ресурси, САТ-інструменти, машинний переклад і ШІ з урахуванням їх можливостей та обмежень; *оцінювати* якість перекладацьких рішень і постредагування; *створювати* критерії та рубрики оцінювання; *критично аналізувати* власну педагогічну діяльність і планувати професійний розвиток.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на			
	Денна форма		Заочна форма	
	Практичні заняття	Самостійну роботу	Практичні заняття	Самостійну роботу
МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади навчання перекладу Сучасні засади навчання перекладу. Тема 1. Сучасна методика навчання перекладу: цілі, принципи та компетентнісний підхід.	4	4		10
Тема 2. Європейська рамка компетентностей для магістерських програм з перекладу (EMT Competence Framework 2022) та її використання у викладанні перекладу.	2	4	2	10
МОДУЛЬ 2. Компетентнісний підхід у підготовці перекладачів Тема 3. Методи формування письмової перекладацької компетентності.	6	6		14
Тема 4. Методи формування усної перекладацької компетентності.	6	6		14
Тема 5. Розробка та конструювання навчальних матеріалів і вправ для перекладацьких завдань.	6	10	2	14
МОДУЛЬ 3. Технології, оцінювання та професійний розвиток Тема 6. Використання САТ-інструментів та ШІ у навчальному процесі.	6	10	2	14

Тема 7. Штучний інтелект, машинний переклад і постредагування у професійній підготовці перекладача. Специфіка усного та письмового перекладу.	6	10	2	14
Тема 8. Методика контролю та оцінювання якості перекладу.	6	10		10
Тема 9. Моделювання професійного середовища перекладача (Project-based learning). Проєктування та проведення занять з практики перекладу.	6	10	2	10
Контрольна робота	2			
Разом за семестр:	50	70	10	110

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Перелік практичних занять для студентів *денної* форми навчання

№ п/з	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасна методика навчання перекладу: компетентнісний підхід, моделі перекладацької компетентності, цілі та результати навчання. Літ. [1; 2; 3].	4
2	Європейська рамка компетентностей для магістерських програм з перекладу (EMT Competence Framework 2022) та її використання у викладанні перекладу. Літ. [1; 2; 4].	2
3	Методика навчання письмового перекладу: передперекладацький аналіз, пошук інформації, термінологічна робота, перекладацькі стратегії, редагування перекладу. Літ. [2; 3; 5].	6
4	Методика навчання усного перекладу: переклад з аркуша, послідовний переклад, нотування, пам'ять, прогнозування та самоконтроль. Літ. [2; 3; 6]	6
5	Система вправ і професійно орієнтованих завдань. Принципи градації складності, scaffolding, автентичність, peer review та рефлексія. Літ. [2; 4; 7;]	6
6	САТ-інструменти, термінологічні бази, корпуси та цифрові ресурси. Розроблення навчального завдання з використанням технологій перекладу. Літ. [1; 3; 5]	6
7	ІІІ та машинний переклад у навчанні перекладу: критичне використання, оцінювання якості, постредагування, етика, конфіденційність та академічна доброчесність. Літ. [1; 8; 9;]	6
8	Формувальне та підсумкове оцінювання. Розроблення критеріїв, рубрик та завдань для діагностики перекладацьких компетентностей. Літ. [4; 4; 10;]	6
9	Мікровикладання: проєктування та проведення фрагмента заняття з практики перекладу. Аналіз результатів, педагогічна рефлексія та планування професійного розвитку викладача перекладу. Літ. [1; 2; 4].	6
	Контрольна робота	2
Разом за семестр:		50

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№ п/з	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Сучасна методика навчання перекладу та проєктування професійно орієнтованих навчальних ситуацій. Письмовий переклад: методика формування компетентностей. Літ.[1; 2; 3; 4].	2
2	Усний переклад, система вправ та професійно орієнтовані завдання. Практичне моделювання. Літ. [2; 3; 4; 5]	2
3	Цифрові технології, САТ-інструменти, корпуси, машинний переклад і постредагування у підготовці перекладачів. Літ.[1; 8; 9]	2
4	ШІ в навчанні перекладу: критична оцінка результатів, етика та академічна доброчесність. Літ.[1; 8; 9]	2
5	Оцінювання результатів навчання та проєктування фрагмента заняття. Мікрвикладання. Літ. [1; 2; 4].	2
	Разом за семестр	10

5.2. ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ (у т.ч. індивідуальної) РОБОТИ

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних та занять, виконанні індивідуальних завдань, у підготовці до тестування з теоретичного матеріалу тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують і контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього, для студентів є сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми навчання

№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацювати теоретичний матеріал та самостійно проаналізувати сучасні підходи до навчання перекладу, основні цілі, принципи та моделі формування перекладацької компетентності.	4
2	Опрацювати EMT Competence Framework 2022 та визначити основні компетентності, необхідні для професійної діяльності перекладача, розробити завдання для формування окремих компетентностей студентів.	4
3	Розробити підготовчі вправи на засвоєння предметних знань і термінології, та на розпізнання перекладацьких проблем для навчання письмового перекладу.	8
4	Розробити вправи для формування навичок переключення з мови на мову, розвитку пам'яті, прогнозування та прийняття перекладацьких рішень для навчання усного перекладу.	8

5	Розробити систему вправ для формування перекладацьких компетентностей із поступовим ускладненням завдань — від підготовчих вправ до професійно орієнтованого перекладацького завдання.	8
6	Розробити завдання з використанням САТ-інструментів, термінологічних баз, корпусів та інших цифрових ресурсів для формування перекладацької компетентності студентів.	8
7	Розробити завдання з використанням машинного перекладу та генеративного штучного інтелекту для навчання критичного оцінювання перекладацьких рішень і постредагування перекладу з дотриманням вимог академічної доброчесності.	10
8	Розробити критерії та рубрику оцінювання результатів виконання письмового або усного перекладацького завдання для діагностики сформованості перекладацьких компетентностей.	10
9	Розробити розгорнутий план-конспект заняття або навчального модуля з практики перекладу та підготувати фрагмент заняття для проведення мікровикладання.	10
Разом за семестр:		70

На самостійне опрацювання студентів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позааудиторний час.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для студентів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для студентів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни.

6. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання; комунікативно-діяльнісний, компетентнісний, студентоцентризований та проблемно-орієнтований підходи; технології проблемного, проєктного та змішаного навчання. Використовуються аналіз і моделювання навчальних ситуацій, дискусії, метод case-study, мікровикладання, взаємооцінювання та рефлексія. Навчальні завдання передбачають індивідуальну, парну та групову роботу, аналіз і добір методів та прийомів навчання перекладу, розроблення навчальних матеріалів і систем вправ, проєктування фрагментів занять, визначення критеріїв та інструментів оцінювання результатів навчання.

Інформаційно-комунікаційні технології використовуються для пошуку, добору та опрацювання навчально-методичних матеріалів, підготовки мультимедійних презентацій, організації дистанційної та змішаної взаємодії, створення інтерактивних вправ, тестів і навчальних ресурсів, візуалізації теоретичного матеріалу, використання цифрових інструментів і ресурсів для навчання перекладу, а також забезпечення оперативного зворотного зв'язку та рефлексії студентів.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль засвоєння теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях;
- оцінювання розроблених вправ, навчальних матеріалів, планів-конспектів і фрагментів занять;
- оцінювання результатів виконаного індивідуального домашнього завдання;
- контрольна робота.

Студенти заочної форми навчання зобов'язані відвідати заняття для начитки навчального матеріалу, виконати контрольну роботу та з'явитися на залік відповідно до складеного графіку. Консультації зі студентами заочного відділення проводяться згідно графіку проведення консультацій викладачем або у домовлений час. Консультація до заліку проводиться під час залікового тижня відповідно до складеного графіку. Контрольна робота повинна бути здана за 1 місяць до початку сесії, теоретичний та практичний матеріал – опрацьовані в повному обсязі.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку. При цьому при виведенні остаточної оцінки враховуються результати поточного контролю. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

8. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин, підтверджених документально, навчання за погодженням із викладачем може відбуватися в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння теоретичного матеріалу оцінюється за результатами опитування, тестування та виконання індивідуальних завдань. Сформованість методичних умінь перевіряється за якістю розроблених вправ, планів-конспектів, фрагментів занять і мікрОВикладання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач може підготувати реферат або тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни при дотриманні узгоджених з викладачем термінів його виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в

будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

9. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів - магістрів денної форми здобуття освіти у семестрі

Аудиторна робота								Контрольні заходи		Самостійна робота			Семестр о-вий контрол ь
Практичні заняття (мінімум – 8 контрольних точок)								Тестовий контроль:	Контрольна робота	ІДЗ*			Залік
1-3	4-6	7-8	9-10	11-14	15-16	17-18	19-20	T*1-5	T 6-9	T 1-3	T 4-6	T 7-9	
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)													
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	9-15	9-15	6-10	6-10	6-10	За рейтингом
24-40								18-30		18-30			60-100**

Примітка: *ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання; T* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота					Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль
Практичне заняття					Контрольна робота		Тестовий контроль
1	2	3	4	5	Якість виконання	Захист роботи	T1-5
6-10	6-10	6-10	6-10	6-10	12-25	3-5	15-20
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)							
30-50					15-30		60-100

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання трьох завдань – два теоретичних і одне – практичне. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання та захист, кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних завдань і практичне завдання – 10 балами, загальна максимальна сума балів становить 30. Критерії оцінювання контрольної роботи:

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	5	8	10
Теоретичне питання № 2	5	8	10
Практичне завдання	5	8	10
Всього балів	15	-	30

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (15 балів) та максимального (30 балів), знаходиться в межах 16-29 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні питань; презентації.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих	Узагальнений зміст критерія оцінювання
--	--

компетентностей	
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає застосування категоріального апарата методики викладання для розв'язання теоретичних і практичних професійних завдань. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за його виконання.

Оцінювання результатів тестового контролю

Тест, передбачений робочою програмою, складається із 30 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати здобувач освіти за результатами тестування, складає 15. На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді здобувач освіти записує у листку відповідей.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 9 до 15 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–19	20–23	24–27	28–30
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-74	75-89	90-100
Кількість балів	-	9	12	15

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Виставлення підсумкової оцінки здобувачеві вищої освіти, який набрав необхідну суму балів, здійснюється, як правило, на останньому занятті викладачем, який їх проводив. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення. При цьому присутність здобувача не є обов'язковою.

11. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Які сучасні підходи визначають організацію підготовки перекладачів на магістерському рівні?
2. Які компетентності EMT Competence Framework 2022 є найбільш релевантними для підготовки перекладача?
3. Як узгодити цілі, ПРН, зміст, завдання та оцінювання навчального модуля?
4. Які етапи й види вправ доцільно використовувати під час навчання письмового перекладу?
5. Які методи ефективні для формування навичок усного перекладу?
6. Як проєктувати професійно орієнтовані перекладацькі завдання?
7. Які можливості надають САТ-інструменти та корпуси у навчанні перекладу?
8. Які ризики та обмеження має машинний і генеративний ШІ-переклад?
9. У чому полягає методика навчання постредагування машинного перекладу?
10. Як формувати навички критичного оцінювання перекладацького продукту?
11. Які принципи формування оцінювання доцільні в навчанні перекладу?
12. Як розробити рубрику оцінювання перекладацького завдання?
13. Які вимоги академічної доброчесності слід урахувати під час використання ШІ?

14. Що таке мікрОВикладання і як воно може застосовуватися у підготовці викладача перекладу?
15. Як планувати власний професійний розвиток викладача перекладу?

12. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Сучасні методики викладання перекладу» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою, зокрема:

1. Сергєєва О. В. Методика викладання перекладу у вищій школі: метод. вказівки до практ. занять з дисципліни для студентів спеціальності «Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)» / уклад. Сергєєва О. В. Хмельницький : ХНУ, 2018. – 40 с. URL : <https://msn.khmnpu.edu.ua/>

2. Сергєєва О. В. Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі : методичні вказівки до семінарських занять і самостійної роботи студентів спеціальності 035.041 «Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)» / уклад. О. В. Сергєєва. Хмельницький : ХНУ, 2022. 38 с. URL : <https://msn.khmnpu.edu.ua/>

13. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (ЗА ПОТРЕБИ)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Бондаренко О. С., Бондаренко К. Л. Постредагування машинного перекладу як складова послуги локалізації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. 2024. № 66. С. 216–219. DOI: 10.32782/2409-1154.2024.66.48.

2. Король Т. Г. Представленість та роль контролю в сучасних методиках навчання перекладу. *Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика* : зб. матеріалів XII Міжнар. наук.-практ. конф., 5–6 квіт. 2019 р. Київ : Аграр Медіа Груп, 2019. С. 346–351.

3. Ольховська А. С. Теоретичні передумови розробки курсу «Сучасні перекладацькі технології. Системи автоматизації перекладу». *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2016. № 4. С. 108–114.

4. Черноватий Л. М. *Методика викладання перекладу як спеціальності* : підручник для студентів вищих закладів освіти за спеціальністю «Переклад». Вінниця : Нова Книга, 2013. 376с.

5. Черноватий Л. М., Червінко Є. О. Система вправ для навчання послідовного перекладу з опорою на систему перекладацького скоропису. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2013. Ч. 3. С. 147–154. DOI: 10.31499/2307-4906.0.2013.197682.

6. Bodart R., Piette J., Lefer M.-A. The Machine Translation Post-Editing Annotation System (MTPEAS): A standardized and user-friendly taxonomy for student post-editing quality assessment. *Translation Spaces*. 2024. DOI: 10.1075/ts.24002.bod.

7. European Commission. *European Master's in Translation (EMT) Competence Framework 2022*. Brussels : Directorate-General for Translation, 2022.

8. Fois E. Redefining English language teaching in translator training through corpus-based tasks. In: Seel O. I., Roiss S., Zimmermann González P. (eds.). *Instrumentalising Foreign Language Pedagogy in Translator and Interpreter Training: Methods, Goals and Perspectives*. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2023. P. 112–137. DOI: 10.1075/btl.161.07foi.

9. González-Davies M. *Multiple Voices in the Translation Classroom: Activities, Tasks and Projects*. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2004. DOI: 10.1075/btl.54.
10. House J. *Translation: The Basics*. 2nd ed. London ; New York : Routledge, 2023.
11. Kiraly D. C. *A Social Constructivist Approach to Translator Education: Empowerment from Theory to Practice*. London ; New York : Routledge, 2000.
12. Lefer M.-A., Bodart R., Piette J., Obrušník A. MTPE quality evaluation in translator education: The postedit.me app. In: *Proceedings of the 25th Annual Conference of the European Association for Machine Translation*. 2024. P. 23–24.
13. Munday J. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. 5th ed. London ; New York : Routledge, 2022.
14. Nord C. *Translating as a Purposeful Activity: Functionalist Approaches Explained*. 2nd ed. London ; New York : Routledge, 2018.
15. Pym A. *Exploring Translation Theories*. 2nd ed. London ; New York : Routledge, 2014.
16. Seel O. I., Roiss S., Zimmermann González P. (eds.). *Instrumentalising Foreign Language Pedagogy in Translator and Interpreter Training: Methods, Goals and Perspectives*. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins, 2023. DOI: 10.1075/btl.161.
17. Xu S., Su Y., Liu K. Integrating AI for Enhanced Feedback in Translation Revision: A Mixed Methods Investigation of Student Engagement. 2024. DOI: 10.13140/RG.2.2.17953.42087.

Допоміжна

18. House, J. *Translation: The Basics*. 2nd ed. London; New York: Routledge, 2023.
19. Baker, M., Saldanha, G. (eds.). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. 3rd ed. London; New York: Routledge, 2020.
20. Lefer, M.-A., Piette, J., Bodart, R. *Machine Translation Post-Editing Annotation System (MTPEAS) manual*. UCLouvain, 2022.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Електронний університет:

- 1 Модульне середовище для навчання. URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/>
- 2 Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
- 3 Репозитарій ХНУ. URL : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.

СУЧАСНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ

Статус дисципліни	Вибіркова
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Мова навчання	Українська
Кількість призначених кредитів ЄКТС	4,0
Форми здобуття освіти, для яких викладається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання: Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *оцінювати* власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення; *упевнено володіти* державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною (англійською та німецькою) мовами; *застосовувати* сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в германістиці, літературознавстві та перекладознавстві; *оцінювати й критично аналізувати* соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування; *знаходити* оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня; *дотримуватися* правил академічної доброчесності; доступно й аргументовано *пояснювати* сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються; *демонструвати* знання та розуміння вимог до професії викладача у закладі вищої освіти, враховуючи зміни в освітній політиці; *виявляти* творчу ініціативу та постійно підвищувати свій професійний рівень для ефективної організації освітнього процесу й управління ним; *володіти* навичками використання сучасних програм перекладу; *використовувати* хмарні, мультимедійні, мережеві та інтерактивні технології в освітній і науковій діяльності.

Зміст навчальної дисципліни: Сучасна методика навчання перекладу: цілі, принципи та компетентнісний підхід. Європейська рамка компетентностей для магістерських програм з перекладу (EMT Competence Framework 2022) та її використання у викладанні перекладу. Методика формування компетентностей у письмовому перекладі. Методика формування компетентностей в усному перекладі. Система вправ і завдань: від навчальної вправи до професійного перекладацького завдання. Цифрові технології, САТ-інструменти та корпусні ресурси в навчанні перекладу. Штучний інтелект, машинний переклад і постредагування у професійній підготовці перекладача. Оцінювання та діагностика результатів навчання перекладу. Проєктування та проведення занять з практики перекладу. Мікровикладання та професійна рефлексія викладача.

Запланована навчальна діяльність: практичних занять 50 год., самостійної роботи 70 год., разом 120 год (денна форма навчання). Практичних занять 10 год, самостійної роботи 110 год, разом 120 (заочна форма навчання).

Форми (методи) навчання: словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні (з використанням ігрових та інформаційних технологій) проєкти); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів)

Форми оцінювання результатів навчання: усне та письмове опитування, портфоліо індивідуальних завдань, презентація результатів індивідуальних завдань та самостійної роботи; тестування; контрольна робота.

Вид семестрового контролю: залік.

Навчальні ресурси:

1. Сергєєва О. В. Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі : методичні вказівки до семінарських занять і самостійної роботи студентів спеціальності 035.041 «Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)» / уклад. О. В. Сергєєва. Хмельницький : ХНУ, 2022. 38 с. – URL: <https://msn.tup.km.ua>.
2. Черноватий Л. М. Методика викладання перекладу як спеціальності / Л. М. Черноватий // Підручник для студентів вищих закладів освіти за спеціальністю «Переклад». – Вінниця : Нова книга, 2013. – С. 368.
3. Модульне середовище для навчання: URL: <https://khnmu.edu.ua/>.
4. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khnmu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php

Викладач: канд. пед.наук, доц. Сергєєва О. В.